

HARIDUSMINISTEERIUMI TEATAJA

AMETLIK AJAKIRI

Ilmub tarviduse järgi, umbes 24 vihikut aastas.

Toimeruse asukoht ja aadress: Tallinn, Haridusministeerium (Tõnismägi 11). Telef. 453-49

Nr. 9.

31. mail 1939.

Nr. 9.

Haridusmin. Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna, Kooliosakonna ja Kutseoskuse Osakonna 1939 a. 26. mai ringkiri nr. 6212 Eesti Mängudest osavõtmise asjas. Õppekitsasfilmide kasutamise korraldus. Õppefilmi lao kasutamise ajutine kord. Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud raamatute nimestik.

AMETLIK OSA.

Haridusministeeriumi Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna, Kooliosakonna ja Kutseoskuse Osakonna 1939. a. 26. mai ringkiri nr. 6212 maa- ning linnakoolivalitsustele, koolide inspektoritele, keskkoolide ning gümnaasiumide juhatajaile, noortekomiteedele, üleriigiliste noorsoo-organisatsioonide keskorganeile ja Noorte Spordiliidu ringkondadele õpilaste ja teiste Eesti Mängudest osavõtmise asjas.

II Eesti Mängud, mis toimuvad 16., 17. ja 18. juunil s. a. Tallinnas, on üsna ligidal. II Eesti Mängud peavad kujunema meie rahva ja noorsoo kehalise kasvatus ja üksikspordialade võimsaks paraadiks ja tõukejõuks edasiste saavutuste hankimisel. Seetõttu ei tohiks keegi loobuda kaasa aitamast nende heale kordaminekule.

II Eesti Mängudeni jääb aega vaid mõni nädal. On ülim aeg teha viimseid pingutusi tõhusaiks ettevalmistusiks. Seepärast Haridusministeerium juhib tähelepanu asjaolule, et koolid ja noorsoo-organisatsioonid, kes endid Eesti Mängudele on üles andnud, ka ettenähtud õpilaste arvuga kohale ilmuksid, mistõttu igal maakonnal ja linnal oleks võimalik välja panna Eesti Spordi Keskliidu poolt ettenähtud norm noori võimlemiseks ja spordivõistlusteks. Eriti peaksid koolid ja noorsoo-organisatsioonid selle oma südameasjaks tegema.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. Vellerind.

Kooliosakonna direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Õppekitsasfilmide kasutamise korraldus.

I. Üldeeskirjad.

§ 1. Õppekitsasfilmideks käesoleva korralduse mõttes loetakse sääraseid 16 mm laiusi filme, mis on ohutud, s. o. raskestisüttivad ja raskestipõlevad, ja mis on Haridusministeeriumi Kinokomisjoni poolt tunnustatud lubatuiks linastamiseks õppeasutistes ja noorsoo-organisatsioonides.

Õppekitsasfilmid peavad kandma kogu oma pikkuses ärapühkimatuid ja selgesti-loetavaid korduvaid tundemärke filmi tootja nimetuse või firma ja filmi ohutuse kohta.

§ 2. Eelmises (1) paragrahvis tähendatud õppekitsasfilmid loetakse soovitatavaiks õppevahenditeks ja nende filmide kui õppevahendite kasutamine toimub käesolevas korralduses tähendatud alustel ja korras, kusjuures nende filmide tarvitamise lähema korra ja ulatuse koolis määrab kooli õppenõukogu Haridusministeeriumi juhendite ja korralduste alusel.

§ 3. Käesoleva korralduse eeskirjad kehtivad õppekitsasfilmide kasutamise kohta õppeasutiste ruumides õppeasutiste ja noorsoo-organisatsioonide poolt, kusjuures need ruumid, kus filme linastatakse, peavad vastama Koolide tuletõrje määruse (RT 1938, 16, 144) nõuetele ja olema varustatud vastavate tuletõrje-abinõudega.

§ 4. Kui õppekitsasfilme linastatakse õppeasutiste ruumides avalike ettekannetena, siis on nende ettekannete suhtes kehtivad vastavad üldised julgeoleku määrused ja tulekaitse-eeskirjad, kuid õppeasutiste ruumide julgeoleku seisukohalt tuleb vastavalt täita ka käesoleva korralduse eeskirju neis osades, milledes need eeskirjad sisaldavad üksikasjalikumaid ja lähemaid julgeoleku-nõudeid või -eeskirju kui üldised tulekaitse ja julgeoleku eeskirjad.

§ 5. Järelevalvet käesoleva korralduse täitmise üle teostavad koolide inspektorid, maa- ja linnakoolivalitsuste juhatajad või nende esindajad ja teised vastavad ametiisikud sellekohaste seaduste ja määruste alusel.

Järelevalve teostajad võivad kutsuda järelevalve teostamisest osa võtma vastavaid eriteadlasi.

§ 6. Kui järelevalve teostajal tekib põhistatud kahtlus selle kohta, kas linastatav õppekitsasfilm on ohutu, või ohutuks tunnustatud film tegelikult osutub ohtlikuks, või kas projektor on Haridusministeeriumi poolt lubatud tarvitamisele, peatab ta linastamise kuni edaspidise korralduseni, koostab selle kohta vastava akti ja esitab küsimuse otsustamiseks Haridusministeeriumile.

Muudest järelevalvel avastatud puudustest teatab järelevalve teostaja vastavaile asutistele ja ametiisikuile üldises korras, kes viivitamata asuvad puuduste kõrvaldamisele.

Järelevalve teostajail on õigus vastaval juhul linastamise jätkamist keelata kuni puuduste kõrvaldamiseni.

II. Nõuded filmide linastamise juhtimise kohta.

§ 7. Igal õppekitsasfilmil linastamisel peab viibima linastamise juhataja, kes valvab ning vastutab korra ja julgeoleku eest. Linastamise juhatajaks on õppeasutise juhataja või tema poolt nimetatud vastav õppejõud.

§ 8. Projektori juht peab olema vähemalt 18 a. vana ja oskama projektorit käsitada.

§ 9. Projektori juhil on keelatud lahkuda projektori juurest õppekitsasfilmi linastamise kestel.

III. Nõuded ruumide ja seadmete kohta.

§ 10. Õppekitsasfilme võib linastada ainult Haridusministeeriumi poolt koolides tarvitamiseks lubatud projektoriga.

§ 11. Õppekitsasfilmi linastamiseks võib kasutada ainult elektrienergiat.

§ 12. Õppekitsasfilmi projektori võib asetada pealtvaatajate ruumi.

§ 13. Projektori elektrijuhtmed ja -seadmed peavad vastama kehtivate seaduste ja määruste eeskirjadele elektri tugevoolu seadmete ehituse ja talituse kohta ning vaatajaile ligipääsetavais kohtades peavad olema kaitstud kindlate kaitsetega õnnetuste vältimiseks.

§ 14. Keelatud on asetada projektori elektrijuhtmeid sääraselt, et need takistavad käikude, uste, kodade ja treppide normaalset kasutamist või pääsu linastamise ruumist välja.

Niisamuti on keelatud ukseavausi, treppe ja käike kasutada toolide, pinkide või muude esemete panipaigaks, neid sulgeda või vähendada eelnimetatud esemetega nende normaalset laiust.

Uksed peavad olema lukustamata ja kergesti avatavad.

Keelatud on asetada projektorit ainsa väljapääsu-ukse ette või juurde.

§ 15. Keelatud on linastamisruumis suitsetamine ja kitsasfilmi linastamise ajal lahtise tule tarvitamine.

§ 16. Keelatud on hoida kitsasfilmilinte linastamisruumis lahtiselt; filmid peavad asuma kas projektori poolidel või sellekohases kastis või metallkarpides.

§ 17. Filmid peavad olema välisriketeta, et nende tarvitamine projektoris toimuks takistamatult.

§ 18. Keelatud on lasta linastamisruumi rohkem pealtvaatajaid kui see ruum normaalselt mahutab.

IV. Õppekitsasfilmide keskus.

§ 19. Õppekitsasfilmide valmistamise, soetamise ja laenutamise üleriigiliseks keskuseks on Sihtasutus „Eesti Kultuurfilm“, kes töötab sel alal otseses kontaktis Haridusministeeriumiga vastava kokkuleppe alusel ja peab õppekitsasfilmi ladu selleks laekunud toetuste ja õppekitsasfilmi üürisummade arvel ja ulatuses.

§ 20. Sihtasutus „Eesti Kultuurfilm“ õppekitsasfilmide lattu võivad vastavaid kitsasfilme deponeerida ka teised asutised, organisatsioonid ja üksikisikud kokkuleppel Sihtasutisega „Eesti Kultuurfilm“.

§ 21. Õppekitsasfilmi laenutamise korra töötab välja Sihtasutis „Eesti Kultuurfilm“ ja kinnitab Haridusminister Kinokomisjoni ettepanekul.

§ 22. Haridusminister võib Haridusministeeriumi Kinokomisjoni ettepanekul lubada Sihtasutise „Eesti Kultuurfilm“ kõrval ka omavalitsusi ja pedagoogilisi asutisi koolidele kitsasfilme tasuliselt laenutada.

25. mail 1939. Nr. 3232.

Haridusminister A. Jaakson.

Kooliosakonna direktor V. Alttoa.

Kutseoskuse Osakonna direktor V. Päts.

Noorsoo ja Vabahariduse Osakonna direktor J. Vellerind.

Kinnitan.
25. V 39. A. J a a k s o n,
Haridusminister.

Õppefilmi lao kasutamise ajutine kord.

§ 1. Õppefilmi ladu asub Sihtasutise „Eesti Kultuurfilm“ juures, kes seda peab ja korraldab kõigi nende õiguste ja kohustega, mis ette nähtud Haridusministeeriumi ja Sihtasutise „Eesti Kultuurfilm“ vahelises leppes.

§ 2. Koolid, omavalitsused ja noorsoo-organisatsioonid, kes tahavad õppefilmi kasutada, teatavad sellest Sihtasutisele „Eesti Kultuurfilm“.

Sooviavalduses märgitakse:

- 1) kooli, resp. organisatsiooni nimi ja asukoht;
- 2) õpilaste, resp. organisatsiooni liikmete arv;
- 3) filmi kasutamise aeg (millal film peab kohal olema, millal tagasi saadetakse);
- 4) filmi saatmise viis (post, raudtee, käskjalg);
- 5) projektsioonaparaadi tüüp;
- 6) kes vastutab filmiga korraliku ümberkäimise eest;
- 7) kes tasub filmi üüri;
- 8) allkiri, et filmi üürija on teadlik õppefilmi loa kasutamise korrast ja üüritingimustest.

Noorteorganisatsioonides on filmide eest vastutajaks noorteorganisatsiooni vanem.

§ 3. Õppefilmi lao juures aboneerunud koolid, omavalitsused, kes varustavad koole filmidega, ning noorsoo-organisatsioonid on õigustatud saama laos leiduvaid filme Haridusministeeriumi Kinokomisjoni poolt kinnitatud kava järgi.

Koolid ja organisatsioonid, kes filme ei kasuta lao terves ulatuses, saavad filme eritellimisel.

§ 4. Filmide laenutamiskord määratakse kindlaks Sihtasutise „Eesti Kultuurfilm“ poolt, kusjuures „Eesti Kultuurfilm“ jagamist nii korraldab, et iga aboneerunud kool õppeaasta 30 koolinädala kestel iga nädal saab vähemalt 300 meetrit filmi. Koolid, kes filme soovivad kasutada üle ühe või kahe nädala, saavad korraga vastavalt kahe- või kolmenädalase kava.

Filmi saatekulud aboneerunud koolile tasub Sihtasutis „Eesti Kultuurfilm“, kuna tagasisaatekulud jäävad kooli enese kanda. Mitteaboneerunud koolid ja noorsoo-organisatsioonid kannavad filmi saatekulud kogu ulatuses.

§ 5. Iga kool võib üht filmikava kasutada registreerimislehel tähendatud aja, ei mingil juhul aga üle viie päeva. Kui sama kava kasutatakse üle viie päeva, loetakse see aeg järgmise kava ette.

Kui filmide tellijaks on omavalitsus (mitte üksik kool) ja filmikava demonstreeritakse mitmes aboneerunud koolis, siis tuleb iga kooli kohta arvata demonstreerimise aega viis päeva, mitteaboneerunud koolide kohta kolm päeva.

§ 6. Iga filmiga antakse kaasa:

- 1) filmi saatekõne kokkuvõtlik tekst;
- 2) filmi registreerimise- ja märkusteleht.

Nende kaotsiminekul tasub kaotaja kummagi eest à 10 senti.

Filmide üür.

§ 7. Koolid ja noorsoo-organisatsioonid maksavad filmide eest üüri järgmiselt:

- 1) koolid ja noorsoo-organisatsioonid, kes kasutavad õppelao filme määratud kavade järgi, tasuvad igalt õpilaselt (resp. liikmelt) 25 senti poolaastas;
- 2) koolid ja noorsoo-organisatsioonid, kes kasutavad üksikuid filme, maksavad igakordsel tellimisel 1 sendi meetrilt: koolid ainult oma õpilasile näitamisel vaatamata etenduste arvule, organisatsioonid iga etenduse eest.

§ 8. Üür filmide eest tasutakse:

- 1) aboneerunud koolide poolt hiljemalt poolaasta lõpuks, kusjuures arvesse võetakse kooli poolt ülesantud õpilaste arv;
- 2) noorsoo-organisatsioonide poolt tellimisel ette, kusjuures arvesse võetakse registreeritud liikmete arv.

Filmiladu juhuslikult kasutatavate koolide poolt tasutakse üür filmi igakordsel tellimisel ette.

Üür tasutakse Sihtasutisele „Eesti Kultuurfilm“.

Filmi käsitlemine ja hooldamine.

§ 9. Koolid on kohustatud filmiga hoolikalt ümber käima ja seda käsitlema nii, et see ei saaks rikutud aparaadis, pakkimisel, saatmisel ega mingil teisel teel. Kõik tehnilised rikked ja vead tuleb märkida registreerimislehele.

§ 10. Filmide juures ei tohi ette võtta mingeid sisulisi ümberpaigutusi, kärpimisi ega pikendusi. Film tuleb säilitada selles olukorras nagu see on saadud.

§ 11. Katkenud filmi võib jätkata ainult asjatundja ning seda ainult juhul, kui filmi jätkamata kasutamine on võimatu.

§ 12. Filmi rikkumisel kas kuritahtlikult või äärmise hooletuse läbi tuleb koolil või organisatsioonil, kus film rikuti, tasuda rikutud filmi hind. Korduvate rikete puhul võib Sihtasutis „Eesti Kultuurfilm“ keelduda koolile või organisatsioonile filmide üürimisest, kusjuures sissemaksud arvestatakse filmide uuendamiseks.

Arvamiste lahkuminekul otsustab küsimuse Haridusministeeriumi vastav osakond.

Sihtasutise „Eesti Kultuurfilm“ juhatus:

V. Päts
HM Kinokomisjoni esimees,
Haridusministri abi.

E. Kigaste
O. Angelus

Kinnitan ja teen avalikkude raamatukogude võrku kuuluvatele raamatukogudele kohustuslikuks uute raamatute muretsemise käesoleva nimestiku järgi, välja arvatud lastekirjandus (9 liik) ja II järjekorras soovitatud ajakiri, Avalikkude raamatukogude seaduse (SK VI 1938, 1, 18) § 9¹ põhjal.

Tallinnas, 23. mail 1939. nr. 644.

A. Jaakson,
Haridusminister.

Avalikkudele raamatukogudele ja koolide õpilasraamatukogudele soovitatud raamatute nimestik

XX.

Koostanud Haridusministeeriumi Raamatukogude Komisjon.

Liik nr. 0.

Ilukirjandus.

- *1. **Flaubert, Gustave.** Madame Bovary. Romaan. Prantsuse keelest tõlkinud M. Sillaots. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 343 lk. Hind 3 kr. 75 s. (Sarjast Kirjasõna suurmeistrid) I. — K V.
2. **Kallas, Aino.** Hundimõrsja. Ballaad-näidend viies vaatuses. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1938. 110 lk. Hind 1 kr. 75 s. II.
- *3. **Kippel, Enn.** Kui Raudpea tuli. II. Romaan. 2. tr. Tartu, Noor-Eesti, 1938. 559 lk. Hind 4 kr. 60 s. I. — K IV.
- *4. **Laidsaar, Eerik.** Kiri noorusmaalt. Romaan. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 208 lk. Hind 1 kr. II. — K III.
- *5. **Lie, Jonas.** Ikka edasi! Romaan. Norra keelest tõlkinud A. Hanko. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 208 lk. Hind 1 kr. (Sarjast Looduse Kroonine Romaan.) I. — K III.
- *6. **Raudsepp, Hugo.** Mees, kelle käes on trumbid. Komöödia 3 vaatuses. Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1938. 83 lk. Hind 2 kr. I. — K V.
7. **Tammlaan, Evald.** Raudne kodu. Draama lauludega. Kolm vaatust, proloog, epiloog. Tartu, Eesti Kirjanikkude Liit, 1938, 79 lk. Hind 2 kr. 50 s. II.
- *8. **Tuglas, Friedebert.** Väike Illimar. I. Ühe lapseõlve lugu. 2. tr. Tartu, Noor-Eesti, 1938. 300 lk. Hind 3 kr. I. — K III.
- *9. **Valtonen, Hilja.** Asenaine. Romaan. Soome keelest tõlkinud A. Ränk. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1938. 239 lk. Hind 2 kr. 75 s. (Sarjast Võluv romaani.) II. — K IV.
- *10. **Valtonen, Hilja.** Noore naisõpetaja abiventil. Romaan. Soome keelest tõlkinud A. Rahkama. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 200 lk. Hind 2 kr. 50 s. (Sarjast Võluv romaani.) II. — K IV.

Liik nr. 1.

Üldteosed.

- * Eesti 20 aastat iseseisvust sõnas ja pildis. Toimetuskolleegium A. Pullerits, E. Laaman, B. Linde, V. Soom, A. Tooms. Tallinn, Konjunktuurinstituut, 1939. 260 lk. Hind 6 kr. I. — K III.

Liik nr. 2.

Usu-, mõtte- ja kasvatusteadus.

- *1. **Carnegie, Dale.** Kuidas võita sõpru ja mõjustada inimesi. Inglise keelest tõlkinud E. Lassen ja M. Viidalepp. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 365 lk. Hind 3 kr. 20 s. I. — K III.
- *2. **Rummo, Jaan.** Kõneoskus. Teoreetilisi lähtekohti ja praktilisi juhi-seid. 2. tr. Tallinn, K. K.-ü. „Töökool“, 1939. 194 lk. Hind 3 kr. I. — K IV.

Liik nr. 3.

Ühiskonna- ja õigusteadus.

Loorits, Oskar. Oma rada. Artikleid. Tallinn, „Kuld kiri“, 1939. 183 lk. Hind 2 kr. 50 s. II.

Liik nr. 5.

Matemaatika, loodus- ja arstiteadus.

- *1. Tartu Ülikooli Tähetorni kalender 1939. aastaks. Tartu, Ülikooli Tähetorni kirjastus, 1938. 63 lk. Hind 75 s. II. — K IV.
- *2. **Younghusband, Francis.** Looduse süda. Inglise keelest tõlkinud K. Voiks ja V. Härm. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 264 lk. Hind 3 kr. 40 s. (Sarjast Mehed, maad ja mered.) I. — K IV.

Liik nr. 6.

Rakendusteadus.

- *1. **Bölau, Konstantin.** Hoonete ehituskonstruksioone. Tavalise-mate meil püstitatavate hoonete ehituskonstruksioonidest ja nende omavahelisest suhtuvusest. Tallinn, K.-ü. „Tehniline Kirjastus“, 1938. 210 lk. Hind 3 kr. II. — K IV (vastavatele kutsekoolidele).
- *2. Eesti Hollandi-Friisi karja Tõuseltsi aastaraamat II. Tal-linn, Eesti Hollandi-Friisikarja Tõuseltsi väljaanne, 1939. 80 lk. K IV (põllumajanduslikkudele kutsekoolidele).
- *3. **Krik, Artur.** Maalri käsiraamat. I osa. Värvkehad, sideained ja värvisegude tehnoloogia. Tallinn, K.-ü. „Tehniline Kirjastus“, 1938. 201 lk. Hind 3 kr. 30 s. I. — K IV (vastavatele kutsekoolidele).
- *4. **Laks, M.** Merepraktika ja signalisatsioon. Tallinn, Tallinna Merekooli Lõpetanud Kaugesõidukaptenite Ühing, 1939. 149 lk. Hind 4 kr. K. IV (poeglaste kutsekoolidele).
- *5. **Mätlik, August, ja Prima, Aleksis.** Viljapuude standardsorti-mendid. Trükiks korraldanud A. Feldman. Tallinn, K.-ü. „Agro-noom“, 1939. 32 lk.+8 värvitahvliit. Hind 1 kr. 20 s. I. — K III.
- *6. Põllumajanduslike katseasutiste töötulemusi. Lühikokku-võtteid katseist 1932—1938. Tartu, Riigi Katseasjanduse Nõukogu toimetusel, 1939. 95 lk. K IV (põllumajanduslikkudele kutsekoo-lidele).

Liik nr. 7.

Maade- ja rahvasteteadus.

- * **Byrd, Richard Evelyn.** Lennuretk Lõunanabale. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 303 lk. Hind 3 kr. 80 s. (Sarjast Mehed, maad ja mered.) I. — K IV.

Liik nr. 8.

Ajalugu.

- *1. **Laas, A.** Keiser Joseph II. Tartu, Eesti Kirjanduse Selts, 1938. 165 lk. Hind 1 kr. 50 s. (Sarjast Suurmeeste elulood.) II. — K IV.
- *2. **Lockhart, R. H. Bruce.** Sõja- ja revolutsioonigaegsel Venemaal. Inglise keelest tõlkinud E. Rimmelgas ja L. Kenn. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 430 lk. Hind 4 kr. 10 s. (Sarjast Marseljeesist Internatsionaalini.) I. — K IV.
- *3. **Maide, Jaan, ja Valdin, Ernst.** 6. jalaväepolk Vabadussõjas 1918—1920. Tallinn, 6. Rahvaväe Polgu Sõjaväelaste Ühing, 1938. 767 lk. Hind 4 kr. 50 s. I. — K III.
- *4. **Pilsudski, Józef.** 1920. aasta. Poola keelest tõlkinud B. Linde. Tallinn, „Varak“, 1938. 227 lk. Hind 4 kr. II. — K V.
- *5. **Pitka, Johan.** Minu mälestused. III. Tallinna Laevanduse Edendamise Selts „Laevandus“, 1939. 208 lk. Hind 2 kr. 50 s. I.—K IV.
- *6. **Siemens, Werner v.** Minu elu mälestused. Saksa keelest tõlkinud L. Kivik-Juul. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 231 lk. Hind 2 kr. 90 s. (Sarjast Marseljeesist Internatsionaalini.) I. — K IV.

Liik nr. 9.

Lastekirjandus.

- * 1. **Farjeon, E.** Eha-Maie õnnesõrmus. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 30. lk Hind 1 kr. (Sarjast Targad tähed.) II. — K I.
- * 2. **Selg, J.** Ahvenapoiss Sulev. Tartu, K.-ü. „Loodus“, 1939. 63 lk. Hind 1 kr. 70 s. (Sarjast Targad tähed.) II. — K I.

Ajakiri.

- * „Eesti Male“. Ilmk. Tallinn. 12× aastas. Hind aastas 3 kr. II. — K III.
Tallinnas, 16. mail 1939.

Komisjoni juhataja J. Aavik.

Asjaajaja R. Alas.

MITTEAMETLIK OSA.

Haridusministeeriumi toetusel korraldab Õpetajate Koja Kutse- ja täienduskooliõpetajate sektsioon eeloleval suvel järgnevad suvipäevad ja täienduskursused.

1. Tööstus- ja majandusõpilastekoolide õppejõudude suvipäevad 14.—16. juunini Tartu Pedagoogilise Muuseumi juures, Kompanii tän. nr. 5.

K a v a s:

„Tööstusõpilastekoolide reformi seniseid tulemusi ja edaspidiseid kavatsusi“ — peainspektor H. Norman;

„Eesti keel uute kavade kohaselt“ — abijuhataja J. Jaanisto;

„Matemaatika segaalade-klasses“ — koolijuhataja J. Jakk;

„Joonistamine segaalade-klasses“ — õpet. A. Remmel ja A. Jasmin;

„Õppefilm tööstusõpilastekooles ühes demonstreerimisega“ — koolijuhataja M. Vellema;

„Tööstusõpilastekoolide eriharude õppekavad (metalli-, puidu-, elektrotehnika- ja kingsepa-eriharud)“ — koolijuhataja J. Jakk;

„Juuksurite-, rõivaõmblejate-, rätsepate- ja üleriiete-tööala õppekavad“ — koolijuhataja A. Soo;

„Õppetöökoad tööstusõpilastekooles“ — õpet. K. Haupt, A. Kilk, E. Kull ja T. Nõmmitš.

Ekskursioon Vahi Põllutöökooli.

„Kutseoskuse seadused ja tööstusõpilastekool“ — Kutseoskuse Osakonna abidirektor J. Kiivet;

„Tööoskusvõistluse korraldamine tööstusõpilastele“ — inspektor A. Kilgas;

„Klassijuhataja-tund tööstusõpilastekooles“ — peainspektor H. Norman, koolijuhataja J. Sulengo ja abijuhataja J. Jaanisto;

„Tööstusõpilastekooli õigused ja kohustused uue seaduse alusel“ — koolijuhataja M. Vellema;

„Tööstusõpilastekooli õpilaste isetegevusest“ — koolijuhataja M. Vellema;

„Tööstusõpilastekooli majade plaanid“ — arhitekt A. Matteus.

Koosviibimine ühises teelaas koos Soome külalistega; maks à Kr. 1.—.

2. Põllumajanduslike koolide õppejõudude täienduskursus ja suvipäevad 1. ja 2. juulil Vahil.

K a v a s:

Sõpruslepingu sõlmimine Soome Põllumajandusliikude Koolide Õpetajate Seltsiga.

„Mehhaniseerimine, elektrifitseerimine ja neist sõltuvalt ratsionaliseerimise võimalused“ — ins. G. Verret;

„Talutööde ratsionaliseerimine“ — agr. F. Sööt;

„Kooli internaat ja selle korraldamine“ — õpet. H. Anton;

„Mõningaid mõtteid koolide tegevusest“ — peainspektor J. Nõu;

„Ülevaade Õpetajate Koja tegevusest“ — koolijuhataja P. Kitsberg;

Põllumajanduslike koolide õpilastevahelised kõne-, lüpsi- ja veiste-hindamise võistlused.

3. Majanduslike koolide õpetajate suvipäevad 10.—13. juulini Elvas.

K a v a s:

„Uuemaid korraldusi majandusliku hariduse alal“ — HM Kutseoskuse Osakonna abidirektor J. Kiivet;

„Värbamis- ja reklaamiõpetusest majanduslikes õppeasutistes“ — direktor O. J. Kiisel;

„Majanduslikud õppeasutised Saksamaal ja Poolas“ — direktor V. Tubin;

„Majanduslike koolide õpilaste praktika ettevõtteis ja asutistes“ — direktor A. Veiderma;

„Põhjalikkus ja inimese tahe majandusgeograafias“ — dr. E. Markus;

„Võõrkeelte õpetamisest majanduslikes koolides“ — mag. M. Simre;

„Kaubateaduse õpetamisest majanduslikes koolides“ (ühes ekskursiooniga Tartu Ülikooli kaubateaduse kabinetis) — prof. R. Mark;

„Reklaamipsühholoogiast“ — mag. E. Bakis;

„Kaubanduslike eriainetes õpetajate ettevalmistamisest“ — prof. R. Mark;

„Kaubandusaritmeetika õpetamisest“ — õp. E. Moss;

„Praktilisi näpunäiteid uue veksliseaduse käsitamiseks“ — notar H. Vihtamäe;

„Raamatupidamise õpetamisest“ — õp. J. Tammo.

Ekskursioonid Ulila turbatööstusse, Tartu Telefonivabrikusse, Tartu Alumiiniumivabrikusse jne.

Märkus: kavas on võimalikud väiksemad muudatused.

4. Kodundusala õpetajate täienduskursus 31. juulist — 10. augustini Oru Kodunduskeskkoolis.

K a v a s:

Kodukorrashoid; toiduvalmistamise põhiõpetus; rutulised soojad eined ja lõunad; pirukad. Töökorraldus meie kodunduskoolides (internaadis, köökides, õppevahendid, arvepidamine, rakendusraamatud jne.). Võimlemine, ujumine, tennis j.m. Ülevaateid välismaa koolidest; ekskursioonid Presidendi lossi, põlevkivikaevandusse jm.

5. Naiskutsekoolide õppejõudude ja kodunduskoolide käsitöö- ja rõivastusõpetajate täienduskursus 14. aug. — 22. aug. Tartus, Tartu Naisühingu Kutsekooli ruumes, Kaluri tn. nr. 12.

K a v a s:

Kergete mantlite alal lõike joonestamine ja väljatöötamine; kleidilõigete joonestamine ja mulaažimine ja muid naiskutsekoolidesse puutuvaid küsimusi.

6. Tööstuskeskkoolide ja ametikoolide õpetajate ja meistrinstruktorite suvipäevad 14.—17. aug. Tartus, Pedagoogilise Muuseumi ruumes, Kompanii tän. nr. 5.

K a v a s:

„Päevaküsimusi tööstuskeskkoolides ja ametikoolides“ — peainspektor ins. H. Norman;

„Kasvatustilike küsimusi koolis ja õppetöökojas“ — koolijuhataja J. Tork;

„Joonestamine ja skitside valmistamine töökoja tarveteks“ — koolijuhataja E. Targo;

„Töökojaline kiirkalkulatsioon“ — õpet. J. Süve;

„Metoodilise tööõpetusega seoses olevaid küsimusi metallitöö alal“ — koolijuhataja ins. A. Mutt;

„Metoodilise tööõpetusega seoses olevaid küsimusi puidutöö alal“ — abijuhataja A. Väli;

„Moodsa töötehnika ja töökohtade organiseerimise rakendamise õpetustööd“ — koolijuhataja M. Puust;

„Kitsasfilmi rakendamisesest õppetegevusse“; aparatuuride ja filmide demonstreerimine — koolijuhataja M. Vellema.

7. Täienduskoolide õpetajate päevad 29.—31. oktoobrini Tallinnas
Kava selgub hiljem ja saadetakse koolidele kätte sügissemestri algul.

Keskkooli- ja gümnaasiumiõpetajate suvekursused.

Õpetajate Koja Keskkooli- ja Gümnaasiumiõpetajate Sektsioon ja E. Keskkooliõp. Kogu korraldavad Tartus 14.—19. aug. k. a. suvekursuse keskkooli- ja gümnaasiumiõpetajatele. Kursus toimub Ülikooli ruumides Aia tän. nr. 46.

Kursuste kava on järgmine:

I. Üldosa.

1. Tähelepanekuid ja järeldusi jooksvast koolitööst — 2 tundi V. Altoa, Haridusministeeriumi Kooliosakonna direktor.
2. Sotsiaalsest liikuvusest — 2 tundi dr. phil. nat. E. Kant, Tartu Ülikooli professor.
3. Küsimusi arenemise psühholoogiast — 4 tundi dr. phil. K. Ramul, Tartu Ülikooli prof.
4. Andmeid välismaa pedagoogilise kirjandusega tutvumiseks — 2 t. J. Lang, Tartu koolide inspektor.
5. Õppemeetodi ratsionaliseerimise probleem — 2 t. mag. phil. J. Estam, Tartu Ülikooli õppejõud.
6. Uuemaid voole psühholoogias — 3 t. mag. phil. E. Bakis.
7. Psühholoogiline ja psühhotehniline diagnoos. Selektiooni psühholoogilised alused. Kasvatuslikke ülesandeid gümnaasiumis — 3 t. dr. phil. R. Hippus.
8. Tervisvõimlemine daamidele — 5 t. H. Viljak, Tartu Ülikooli Kehakasvatuse Instituudi õppejõud.
9. Tervisvõimlemine härradele — 5 t. (Juhataja lahtine.)

II. Eriosa.

A. Eesti keel.

1. Eesti keele õpetamisega seoses olevaid küsimusi — 10 t. mag. phil. J. Aavik, koolide peainspektor.

B. Matemaatika.

1. Küsimusi moodsast problemaatikast — 3 t. dr. phil. nat. J. Nuut, Tallinna Tehnikaülikooli prof.
 2. Arvutustulemuste õigete kohtade määramine — 2 t. K. Ratassepp, mat.-õpetaja.
 3. Rakendusgeomeetria ühes tegelike mõõtmistega — 3 t. J. Sütt, Tartu Kolledži direktor.
- Osa loenguid selgub hiljem.

C. Loodus- ja maateadus.

1. Diluviaalse jääaja interglatsiaalidest Loode-Euroopas seoses Eesti alaga — 2 t. mag. geol. K. Orviku.
2. Ämblikulaadseid ja hulkjalgseid ühes valitud peatükkidega nende bio- ja ökoloogiast — 2 t. mag. zool H. Kauri.
3. Õppekäik seoses eelmise teemaga.
4. Majandusgeograafiliste küsimuste käsitlemine maateaduses — 1 t. dr. phil. nat. E. Markus.
5. Maateaduse käsitlemine gümn. reaalharu III klassis — 1 t. E. Valdas, maatead. õpetaja.
6. Maateaduse käsitlemine progümn. II klassis — 1 t.

D. Ajalugu.

Loengud selguvad lähemal ajal.

III. Ekskursioonid ja õppekäigud.

1. Ekskursioon Kastre Peravalla: tutvumine Tartu Ülikooli õppe-metskonnaga.
2. Ekskursioon Elva: tutvumine „Peedu“ linnusega ühes seletustega eriteadlaste poolt.
3. Õppekäigud tutvumiseks Tartu Ülikooli instituutidega ja muuseumidega.

Õpetajate Koja Algekooliõpetajate ja Lasteaednike Sektsiooni poolt korraldatavad kursused.

1. Ekskursioonijaam Haapsalu-Uuemõisas; kohapealsed korraldajad Lääne Maakoolivalitsus ja Läänemaa Õpetajate Liit 3.—7. juulini;
2. Algekooliõpetajate täienduskursus Pärnus; kohapealne korraldaja Pärnumaa Õpetajate Liit — 17.—26. juulini.
3. Õpetajate täienduskursused Tartus (II semester); korraldaja Eesti Õpetajate Liit — 7.—19. augustini.

Vastutav toimetaja Aleksander Kurvits.
Väljaandja: Haridusministeerium.

Riigi Trükikoja trükk
Tallinn, Niine t. 11.